

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Gürsel tábornok Alexandriában megfenyegette Abdul Nasszert

„Elpusztítjuk a nemzetet, amely el akarja rabolni hazánk egy részét”

Alexandria, (IFP). — Cemal Gürsel tábornok, török miniszterelnök pénteken látogatást tett az alexandriai körzetben és beszédében foglalkozott Nasszert ezredesnek azzal a provokációjával, hogy a Szandzsákat vissza akarja csatolni Szíriához. „A világnak tudnia kell, — mondta a török miniszterelnök, — hogy az alexandriai övezet szerves és elválaszthatatlan részét képezi a török hazának. Jogunk és kötelességünk elpusztítani azt a nemzetet, mely hazánknak akár csak egy talpalatnyi földjét is el akarja rabolni tőlünk.”

Beszédében, melyet a város lakossága előtt tartott, Gürsel tábornok azt mondta, hogy nem szabad különbséget tenni muzulmán, zsidó és keresztény között. — Ez a kérdés csak az egyénre és az Istenre tartozik, — mondta, — az a lényeg, hogy minden polgár kebelében török szív dobogjon.

Gürsel tábornok egy napra látogatott el Alexandriába, hogy átadja a török lobogót annak a katonai egységnek, amely augusztus 15-ikén indul Ciprusba és a ciprusi egyezmény értelmében az új köztársaságban fog állomásozni. Beavatott körök szerint a miniszterelnök azért vett részt a ceremónián, hogy jelenlétével nagyobb súlyt kölcsönözzön a Nasszerttel intézett figyelmeztetésének.

Békés rendezés előtt az argentin-izráeli viszály

A közeli napokban nyilatkozatot adnak ki az Eichmann körüli viszály elsimitásáról — Sábttáj Rozen sikeres küldetése

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Izráeli kormánykörökben bizonyosra veszik, hogy a közeli napokban felszámolják az Izráel és Argentína közötti feszültséget, amit Eichmann elfogatása idézett elő. Az örvényes fordulatot dr. Sábttáj Rozen, az izráeli külügyminisztérium jogtanácsosának dr. Arturo Frondizi államelnökkel folytatott multheti találkozója idézte elő. Ennek nyomán valószínűnek tartják, hogy a közeli napokban közös izráeli — argentin nyilatkozatot adnak ki, amiben a két kormány rámutat arra, hogy a félreértések és különböző szempontok tisztázása után „nincs akadály a közös izráeli és argentin nyilatkozatok között.”

A közös nyilatkozatot megfogalmazását Buenos Airesben készítik elő. Valószínű, hogy ennek befejezése után Jeruzsálemben és Buenos Airesben egyidőben még a hét folyamán nyilatkozatokhoz hozzák ezt a nyilatkozatot, ami alapját képezi annak, hogy a két állam ismételtlen nagyköveteket cseréljen ki.

Buenos Aires, (Reuter). Argentín diplomáciai körök szerint az Eichmann-ügy kapcsán kibontakozó izráeli-argentin konfliktus végső rendezés előtt áll. A meg egyezés után jött létre, hogy Sábttáj Rozen, az izráeli külügyminisztérium jogtanácsosa beható tárgyalásokat folytatott Frondizi argentin államelnökkel és Dögenes Tabuada argentin külügyminiszterrel.

A megbeszélések után az argentin külügyminisztérium kommunikétt tett közlést, hogy a két állam közötti tárgyalások során, Sábttáj Rozen annak a kivánságának adott kifejezést, hogy a két állam közötti sürölődések szűnjenek meg és a hagyományos jó viszony Izráel és Argentína között álljon ismét helyre.

A Reuter buenos-airesi tudósítója, argentin diplomáciai körökre hivatkozva azt jelenti, hogy még a hét elején kilátás van közös nyilatkozatra, amelyet Argentína és Izráel az Eichmann-ügy kapcsán kibontakozó izráeli-argentin konfliktus végső rendezés előtt áll.

röket, akik szüntelenül követelték a megfelelő elégtételt Izráeltől.

Az argentinai államelnökkel való találkozás után, Sábttáj Rozen, az izráeli külügyminisztérium jogtanácsosa kijelentette az újságíróknak, hogy az izráeli és az argentinai külügyminisztérium közös nyilatkozatot fognak kiadni, majd hozzáfűzte, hogy véleménye szerint a két ország közötti nézeteltérés gyors elsimítására a legjobb kilátások vannak.

Diplomáciai körök kihangsúlyozták, hogy most — Árjé Levávi izráeli nagykövet kiutasítása után — az Eichmann-ügy körül a helyzet sokkal világosabb. Ezek a körök megjegyzik, hogy noha soha sem bizonyosodott be, mintha Levávinak köze volna Eichmann elrablásához, Argentínából való kiutasítása mégis elégtételt jelent és elnémította az argentin nacionalista kö-

A Szovjetunióknak is van tengeralattjáróról kilőhető rakétája

Amerikában újabb sikeres kísérletet folytattak a Polaris rakétával

Moszkva, (LFP). — A szovjet hadiflotta vezérkari főnöke tegnap kijelentette, hogy a Szovjetunióknak is vannak már nagyhatású távrakétái, amelyekkel tengeralattjárókról lehet kilőni. Ezekkel a rakétákkal a világ bármely pontján lévő célpontokat meg lehet semmisíteni és ez az új fegyver kiegészíti a Szovjetunió nagytávi, interkontinentális rakétáit.

Az orosz tengeri nyilatkozata olyan célzást tartalmazott, hogy az új rakéták már harci bevetésre készen állnak. Ezzel szemben az amerikai Polaris rakétákkal csak most folytatják az utolsó kísérleteket.

Cape Canaveral, (UPI). — A George Washington atom hajtású tengeralattjáróról tegnap ismét sikerrel lőttek ki egy Polaris rakétát, amely 1600 km-es utat megtéve, az Atlanti Óceán déli részében fekvő célterepen zuhant a tengerbe. Eddig három ízben lőttek ki a Polaris alámerült tengeralattjáróról és mind a három kísérlet teljes sikerrel zárult. Szakkörök úgy hiszik, hogy hat hónapon belül — tehát négy évvel az eredetileg kitűzött időpont előtt — már legalább két Polaris rakétákkal felszerelt atomhajtású tengeralattjáró fog járni a tengereket.

Perzsia nem ad „de jure” elismerést Izráelnek

Közeledés jött létre Bagdad és Teherán között a Nasszerrel kitört konfliktus nyomán

Bagdad, (IFP). — Kaszem tábornok, iraki miniszterelnök kijelentette, hogy kormányja biztosított kapott a teheráni hatóságoktól, hogy Perzsia nem fogja „de jure” elismerni Izráelt. Kaszem tábornok nyilatkozatát sajtókonferencián tette meg, amelyet a bagdadi rádió szövegében idézett. Kaszem azt mondta, hogy a biztosítékot azután kapta, hogy Irák teheráni képviselői felvették a kapcsolatot ebben az ügyben a perzsa külügyminisztériummal.

„Kormányunk bölcs és óvatosságot tart meg a közönséges politikájának közzétételében, hogy sikerült megakadályozni a szakadást a muzulmán világban” — mondta Kaszem tábornok. Ugyanezen a sajtókonferencián felszólította az arab államokat, hogy fokozzák az Izráel-ellenes bojkottot.

A bagdadi külügyminisztérium már előzőleg közölte, hogy Irák nem hajlandó megszakítani kapcsolatait Perzsiával.

Teherán, (Reuter). — Jól értesült körök úgy tudják, hogy Perzsia további erőfeszítéseket fog tenni, hogy javítsa viszonyát az arab és muzulmán országokkal, jól lehet Izráel állam elismerése miatt jelenleg nyílt konfliktus van köztük és az Egyesült Arab Köztársaság között.

Az információ szerint Perzsia főleg arra fog szorítani, hogy Irákkal teremtse baráti kapcsolatát.

Teheránban ugyanis utóbb aggódnak amiatt, hogy az iraki sajtó rendszeresen támadja Perzsiát.

A perzsa-iráki közeledést annál is inkább valószínűnek tartják, mert Aram perzsa külügyminiszter kijelentette, hogy Perzsiának nem áll szándékában Izráel államát de jure elismerni, noha a de facto elismerés, amelyet a perzsa sah legutóbbi sajtókonferenciáján jelentett be, változatlanul fennáll.

A perzsa sajtó egyébként, pártállásra való tekintet nélkül, a legsúlyosabb szavakkal bélyegezte meg Abdul Nasszer eljárását. A Kájhán nevével befolyásos lap a következőket írja: „Reméljük, hogy külügyminiszterünk felvilágosító szavai le fogják hűteni Nasszer lázát és véget vetnek hallucinációjának.”

A lap szerint a kairói kormány „drámai lépése” nem volt egyéb, mint Nasszer újabb manővere, „hogy elterelje az egyiptomi közvéleményt a súlyos belső bajokról és nehézségekről”.

Kairó, (Reuter). — Murad Galeb, az Egyesült Arab Köztársaság helyettes külügyminisztere szombaton összehívta az Arab Ligához tartozó államok képviselőit, hogy tárgyaljon velük a Perzsia elleni retorziókról, mert „a sah elismerte Izráel államát.”

Az értekezleten részt vettek Szudán és Jordánia

nagykövetei, valamint Libanon, Irák, Marokkó, Szaudia Arabia és Líbia ügyvivői.

A kairói sajtó szombaton is változatlanul támogatta a perzsa sahot, akinek szemére vetik, hogy megtörte a muzulmán egységet és elárulta a muzulmán érdekeket. A kairói lapok azt írják, hogy a sah kikötött Teheránból és jelenleg a repülőter mellett lakik, ahol éjjel-nappal indulásra kész repülőgépet vár, mert fél attól, hogy lázadás fog kitörni Perzsiában és a tömegek elkeseredése és dühe el fogja seperni a rendszert.

Aba Event ma nevezik ki közoktatásügyi miniszterré

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A kormány ma délelőtti ülésén jóváhagyják Aba Even közoktatásügyi miniszterré való kinevezését. Aba Even az őszi választások óta tárcanélküli miniszterként működik a kormányban. A közoktatásügyi tárcát Zalmán Aran lemondása óta Ben Gurion miniszterelnök tartotta kezében.

Aba Even kinevezése a közoktatásügyi minisztérium élére a tanárviszály felszámolását jelzi. Valószínű, hogy a kormány már foglalkozik a Guri bizottság jelentésével is, hogy a tanárokat és tanárokat egyaránt kielégítő javaslatokat terjesszen elő a fizetésemelési követelések kielégítésére.

Jeruzsálemben feltételezik, hogy a kormány mai ülésén szóba kerül a főbabinátus ügye is. A minisztertanács a múlt héten kezdte meg tárgyalásait ebben a körülvitott kérdésben és ma kerül sor határozatra. A válaszos nemzeti párt, mint jelentették, követeli a főbabinátusi választások elhalasztását, míg Toledano rabbi, vallásügyi miniszter a választások közeli megtartása mellett száll síkra. A minisztertanácsnak most a két ellentétes álláspont között kell választania.

● A dél-koreai flotta parancsnoksága közölte, hogy egy dél-koreai romboló szombaton, a hajnali órákban, a honi partok közelében elsüllyesztett egy észak-koreai hadihajót.

Gánai bojkott Délafrika ellen

Accra, (UPI). — Hivatalos jelentés szerint Gána kormányja augusztus 1-től bojkott alá helyez minden délafrikai polgárt és minden délafrikai terméket. Augusztus 1-től kezdve fehérbőrű délafrikai polgárnak tilos lesz Gánába belépnie, hacsak az illető nem jelenti ki formálisan, hogy ellenzi a faji diszkriminációt és a délafrikai kormány „apertheia” politikáját. Aki hamis nyilatkozatot tesz, arra 12 havi börtön vár.

Ezzel egyidejűleg bojkott alá vettek mindenfajta délafrikai terméket és a délafrikai repülőgépeknek sem szabad leszállniuk Gána területén.

Független európai tömböt létesít De Gaulle és Adenauer

Macmillan Bonnban fog tárgyalni Anglia és a Közöspiacé viszonyáról

London, (Reuter). — Az angol külügyminisztérium szóvivője szombaton bejelentette, hogy Harold Macmillan miniszterelnök augusztus 10-ikén Bonnba repül, hogy tanácskozásként

folytasson dr. Konrad Adenauer nyugat-német kancellárral. Az angol miniszterelnök, akit Home külügyminiszter is elkísér útjára, egy napot fog tölteni Bonnban.

A találkozót Adenauer kancellár kezdeményezte és — a hivatalos kommuniké szerint — annak célja „megbeszélés a jelenlegi helyzetet azon fejlemények tükrében, melyek a párisi csúcskonferencia összeomlása óta következtek be”.

Diplomáciai körök úgy vélik, hogy Adenauer kancellár szívesen venné Anglia csatlakozását az európai közös piacához. Ez a magyarázata annak, hogy Párisba való utazása előtt, meghívót küldött Macmillan angol miniszterelnöknek. Adenauer úgyszólván „nyitott ajtót tartogat” Angliának az európai közös-piacba való belépésre.

Páris, (Reuter, UPI). — A De Gaulle, francia államelnök és dr. Adenauer nyugat-német kancellár között folyó kétnapos tárgyalások

szombaton véget értek anélkül, hogy a megbeszélések tárgyjáról, vagy a határozatokról a tárgyaló felek valamelyike, nyilatkozott volna.

Adenauer kancellár még a délután folyamán visszatért Bonnba. A kancellár szóvivője kijelentette, hogy további francia-német megbeszélések fognak létrejönni a nyár végén, de hozzáfűzte, hogy Franciaország és Németország meggyőződése szerint a tanácskozásközi megbeszélésekbe meg kell vonni a többi nyugat-európai államokat.

A szóvivő szerint a jelenlegi találkozó után további kezdeményezések fognak történni úgy a francia-német keretben, valamint az európai és az atlanti keretben.

Nyugat-német diplomáciai forrásokból származó értesülés szerint, De Gaulle tábornok, francia államelnök megnyerte Adenauer nyugat-német kancellár támogatását ahhoz a tervhez, (Folytatása a 8-ik oldalon)

Könyvszekrények
létrás, oszlopokon
szoba elválasztó falak
OLCSÓ ÁRAKON
Architekt díjtalan tanácsadása
„REHITÉ RUT” LTD.
Tel-Aviv, Sheinkin-u. 10.
(ötödik ház az Allenbytől)

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett apám, férjem
Gábor Géza
hosszú szenvedés után, július 29-én elh.
Gyászolják:
felesége, lánya, unokája, veje

Miről tárgyalt és mit határozott a HOH. országos konferenciája?

Színfoltok a magyar jisiv nagy napjairól

A H.O.H. országos konferenciájának múlt vasárnap este megnyitott ünnepélyes ülését nagy izgalom előzte meg. A házelnök és különböző miniszterek bejelentették személyes megjelölésüket. Helytűtük azonban az utolsó percben — minden esetre nagyon szép és rendkívül megtisztelő — levelek érkeztek. A miniszterek el voltak foglalva az államelnöki palotában rendezett Jabotinszky emlékünnepélyen.

Tudja a jó Isten, de mindig történik valami, amikor a minisztereknek el kellene jönnie a H.O.H. valamilyen ünnepélyes manifesztációjára.

Tel-Aviv városát Eliezer Schechter helyettes polgármester képviselte, aki igazán mindent elmondott, ami a magyar jisiv dicsőretére elmondható volt.

Nem úgy azonban a Szochnut képviselője, Zalmán Srágj a Szochnut klitásztafőnök vezetője.

Először is belekötött és vitakozott Spiegel Juda elnök ünnepi megnyitójával. Elmondotta, hogy az új olékat nem a Szochnut kell támogatnia valójában, hanem a Hitachdut Olé Hungária. Véleménye szerint az egyéni kezelés, a jó baráti szó többet jelent, mint a sikun, vagy a konstruktív kölcsön. Utána pedig hirtelen felkapta az aasztalról a rendezőség által odakészített névjegyet, amely latin betűkkel volt írva.

Hogyan képzeltető el a galut felszámolása — kérdezte patetikusan, amíg latinbetűs névjegyek jelzik, hogy az elnökség asztalánál kinek hová kell ülnie?

Ki hallott még valaha olyat, hogy egy konferencia üdvözlésekor az üdvözlő a konferenciát összeszedje? Azonkívül, könyörgöm, — ha a magyar nyelv használata tilos — milyen nyelven forduljon a H.O.H. az új oléhoz — ahogyan azt Srágj beszédében olyan szépen kifejtette. — Talán hémberül, hogy ne értsék meg? Ez a türelmetlenség fölösleges és indokolatlan.

A H.O.H. már évek óta harcol azért, hogy a Szochnut megfelelő intézményekkel magyarul beszélő tisztviselők legyenek. Ugy néz ki, hogy a kérs megtagadása nem technikai okokon múlik, mint ahogy azt többször mondták, hanem egyes Szochnut-vezetőknek ez az elvi álláspontja.

A konferencián 27 helyi csoport képviselőiben 133 delegátust igazoltak le.

A H.O.H. évtizedes szervezeti gyakorlatában ma már kialakult egy komoly parlamentáris szokás. Az általános vitában a felszólalók közérdekű problémákat vetnek fel. A bizottságok ülései, főleg az állandó bizottságé, lázas és néha viharos.

Székely Sándornak, aki már évek óta az állandó bizottságnak elnöke, nehéz munkájába és sok diplomáciai érzékre valló intervencióra van szüksége, amíg debütánra kialakult a jelölési lista és a határozatok javaslatok helyes szövegezése. Neki azonban van már ehez rutinja. Félkézzel megcsinálja, és amit csinál, mindig kifogástalan.

A konferencia parlamentáris jellegét már az is kidomborította, hogy a nap folyamán többen ültek a büfében, mint az előadó teremben. Mint egy valódi parlamentben.

ugy harcoltak minden egyes helyért a bizottságokban, mint ahogy az komoly parlamentari frakciónál szokásos. Petach Tikva plenárius ülésén követelt egy második tagságot az állandó választmányban, miután ők az egyik legerősebb helyi csoport az országban. A konferencia elnöksége méltányolta a kérést, mert valóban a mostani petach-tikvai vezetőség annyira fel-lelendítette az ottani H.O.H.-t, hogy hamarjában nem is tudjuk, hogy nem valóban a legnagyobb és a legerősebb vidéki szif az országban.

Glück Arje mérmök, a rehovoti csoport elnöke szintén úgy harcolt, mintegy oroszán, hogy minél több rehovoti kerüljön be az országos vezetőség megfelelő bizottságaiba.

Sauber Sándor az általános vitában az utolsó felszólaló volt. Kár. Ha az első felszólaló lett volna, egész nap csengett volna a konferencia a vele vitakozók válaszbeszédeitől. Sauber ugyanis azt mondta, hogy nem az új olékat kell segíteni, mert azokat segíti a Szochnut. Vannak vatikok, akik 20 és 30 éve vannak az országban és nincs rendes lakásuk sem. Őket kell a HOH-nak segítenie elsősorban. Számos példát hozott fel, melyek szerint a HOH az elmúlt évtizedek folyamán új olékat lakáshoz juttatott, munkába helyezett és minden támogatást megadott nekik. Az új olék közben meggyökereztek, az ingyen kapott lakásokat drágán eladták, de a HOH-nak soha semmi nem adott vissza a kölcsönökönk. Nem is lehet őket látni a közéleti porondon. Van azonban egy tévhit az egész országban és ez az, hogy mindent az új oléknak és semmit a vatikoknak.

A konferencia elnöke megjegyezte, hogy ez a felszólalás Sauber egyéni véleményét tükrözteti vissza, mert a HOH továbbra is abban a „tévhitben” él, hogy az országnak alijára és az új olék gyors begyökerezésére van szüksége.

Kaczér Illés, akit ez a konferencia az eddig megválasztott diszelnökök sorába erre a konferenciális periódusra diszelnöknek választott meg, székfoglaló beszédében igazat adott Saubernek.

Lám itt vannak az érdekes régi olék és a HOH konferenciája engem, az új olét választ meg diszelnöknek — mondtotta.

A „ramát chéni remete” legyen nyugodt, mert a HOH konferenciája tudta, hogy mit csinál. Kaczér Illésnek más érdemei is vannak a magyar zsidóság szellemi életének kialakításában, mint az, hogy új olé

A konferencia számos elvi és gyakorlati határozatot hozott.

Az első és legfontosabb közöttük, hogy a HOH központját visszahelyezték Tel-Avivba és annak vezetőségét két évre megválasztotta.

Vándor Andor javaslatára a konferencia elhatározta, hogy a Világszövetség amerikai tagozatához fordul és kéri egyes városok, vagy csoportok vegyének patronátusként alá egy-egy izraeli HOH helyi csoportot.

Ha volnának a Világszövetségnek valóban tagozatai minden amerikai városban, az izraeli helyi csoportok bizonyára jól járnának ennek a határozat-

nak a megvalósításával. A HOH vezetősége minden esetre tovább terjesztette a javaslatot, New Yorkba abból a komoly megfontolásból, hogy néha a kapanyél is elslú.

Elhatározta azt is a konferencia, hogy a Világszövetség és a HOH közötti kapcsolat élővé tétele érdekében egy éven belül a két szervezet Izrael államában megtartsa a Magyar Zsidók második világkonferenciáját. Ezt a javaslatot a jeruzsálemi helyi-csoport terjesztette elő, de minden helyi csoportot, magát a központot is, ugyanugy mint az amerikai tagozat vezetőségét is, érdeklí a kérdés. Már az elmúlt évben össze kellett volna ülnie ennek a konferenciának, de különböző nehézségek miatt a külföldi delegátusok nem jöttek el. Remélhető, hogy ez a határozat ösztönözi fogja amerikai barátainkat is és valóban létrejön Izraelben a Világkongresszus.

A Berger Dávid elnöklettel meglátogatott konferenciát szervező bizottság egész sor határozati javaslatot dolgozott ki, amelyeket a konferencia jóváhagyott. Ezek között elsősorban szerepel az a gondolat, hogy a magyar nyelvű város-egyesületeket, autonómiájuk teljes fenntartása mellett be kell szervezni a HOH-ba. Ezt a gondolatot vetette fel dr. Marton Ernő, a Világszövetség elnöke és a megnyitólésen elhangzott üdvözlő beszédében. A szervezés további problémáival kapcsolatosan, elhatározta a konferencia a tájékoztatói füzetek kiadását, a HOH körzetei újból kiépítését, a nagyobb szifek által a kisebb szifek egykori látogatását, előadásokat, továbbá a központ támogatását a szifek részéről olyanformán, hogy minden helyi csoport évente annyi fonttal járul hozzá a központ költségeihez, ahány tagja van.

A költségvetés vitájánál — mint mindenütt az egész világon — viharos vita keletkezett. Végül elfogadta a konferencia a költségvetést, amelynek a kerete 13 ezer font egy évben.

Nem lehet mondani, hogy túlzottan bőkezű a magyar jisiv a saját szervezeti ügyeiben, de ha tekintetbe vesszük, hogy személyzet kiadás nincsen, mert mindenki önkéntes munkával járul hozzá a HOH szervezeti felépítéséhez, úgy ez a költségvetés, amely kizárólag a tárgyi kiadásokat foglalja magában, nem is olyan kicsiny.

Elhangzottak hangok a konferencián, hogy a helyi csoportok ezt a minimális hozzájárulást sem fogják teljesíteni. Az optimisták lehurrogták a sötéten látókat.

A következő konferencián majd kiderül, hogy kinek volt igaza.

A klita bizottság dr. Deutsch Ferenc elnök által előterjesztett javaslatai között a konferencia a szidur rison felemelése, az öregek dolgoztatása, a Bituach Leumi kereteinek kiszélesítése mellett foglalt állást és elhatározta, hogy követelni fogja, miszerint a Szochnutnak azon bizottságában, mely az új olék egyéni beilleszkedési kérései fölött dönt, a HOH képviselője hivatalból kapja a meghívást.

A legfontosabb programot a kulturbizottság terjesztette a konferencia elé, amelynek javaslatait Drory Dávid szövegese meg.

A határozatok között a héber nyelv intenzívebb terjesztése, a Kol Jiszráél héber-magyar nyelvleckeje, a Todáá jehudit elvnek deklarálása, Grosz Eliezer szótárának terjesztése, héber-magyar irodalmi források, negyedévenként megjelenő társadalmi és irodalmi folyóirat kiadása, diákok szubvencionálása szerepelnek az elfogadott határozatok között, amelyekhez még jött a dr. Földi Márton javaslatára kimondta a konferencia, hogy a HOH a jövőben fokozottabban ki akarja domborítani Herzl magyar származását.

Megható volt a konferenciának az a határozata, amelyet Riesel Jakob javaslatára mondott ki, amely szerint a HOH kéri fogja a Szochnutot, hogy egyik ulpánját a világ első ulpánjának megszervezőjéről, az egy évvel ezelőtt elhunyt dr. Weissburg Chájimról nevezze el. A HOH saját ulpánját ugyancsak Weissburg Chájimról fogja elnevezni ebben az évben.

A Halmi József által előterjesztett szociális javaslatok felölelik a szociális munka minden ágát.

Halmi József, aki egész évben hetenként kétszer hivatalos órát tart a HOH irodájában, szociális ügyekben, ezen a konferencián is az első perctől az utolsóig ott ült és sikerült neki egy olyan tel-avivi és országos szociális bizottságot összeállítani, amely biztos jele az elkövetkező fokozottabb szociális munkának.

Minden embernek van hobbjá. Halmi Józsefnek a szociális munka a hobbjá. A konferencia delegátusai és főleg a szociális bizottság tagjai méltányolják és elismerik Halmi József fontos tevékenységét.

A konferencia a tel-avivi HOH-nak, Schulz Ignárról elnevezett Ohel Jicchak Social Center termeiben volt megtartva. Ez az elegáns klub, a magyar zsidóság kulturális és társadalmi megnyilatkozásainak otthona, a Világszövetség amerikai tagozatának ajándékból épült fel.

A konferencián többször esett szó a Social Center-ről, a haifai Weitzner otthonról és a natanjai Ohel Davidról, amelyek létezésüket a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai tagozatának és elsősorban néhány vezetőjének köszönhetik. Azon reményüknek adtak a delegátusok kifejezést, hogy a Social Center sora még nem zárult le.

Lehet, hogy voltak hibák a konferencia megrendezése körül. A megnyitólésre több tel-avivi magyar zsidónak kellett volna eljönnie. Lehet, hogy nem a legnagyobb nyárbán és szabadsági idők alatt kellett volna a konferenciát rendezni. Lehet, hogy a héber jisiv közvéleményében jobban be kellett volna vinni a magyar zsidóságnak ezt a központi eseményét.

Mindent egybevéve azonban, meg lehet állapítani, hogy rendkívül komoly és gyakorlati volt ez a konferencia és amikor hétfőn este 8 órakor a delegátusok 24 óras tanácskozása után, elnékeltek a Hátikvát, azaz a nyugodt érzéssel utazhattak haza, hogy jó munkát végeztek.

Lehet, hogy voltak hibák a konferencia megrendezése körül. A megnyitólésre több tel-avivi magyar zsidónak kellett volna eljönnie. Lehet, hogy nem a legnagyobb nyárbán és szabadsági idők alatt kellett volna a konferenciát rendezni. Lehet, hogy a héber jisiv közvéleményében jobban be kellett volna vinni a magyar zsidóságnak ezt a központi eseményét.

Mindent egybevéve azonban, meg lehet állapítani, hogy rendkívül komoly és gyakorlati volt ez a konferencia és amikor hétfőn este 8 órakor a delegátusok 24 óras tanácskozása után, elnékeltek a Hátikvát, azaz a nyugodt érzéssel utazhattak haza, hogy jó munkát végeztek.

Lehet, hogy voltak hibák a konferencia megrendezése körül. A megnyitólésre több tel-avivi magyar zsidónak kellett volna eljönnie. Lehet, hogy nem a legnagyobb nyárbán és szabadsági idők alatt kellett volna a konferenciát rendezni. Lehet, hogy a héber jisiv közvéleményében jobban be kellett volna vinni a magyar zsidóságnak ezt a központi eseményét.

Mindent egybevéve azonban, meg lehet állapítani, hogy rendkívül komoly és gyakorlati volt ez a konferencia és amikor hétfőn este 8 órakor a delegátusok 24 óras tanácskozása után, elnékeltek a Hátikvát, azaz a nyugodt érzéssel utazhattak haza, hogy jó munkát végeztek.

Lehet, hogy voltak hibák a konferencia megrendezése körül. A megnyitólésre több tel-avivi magyar zsidónak kellett volna eljönnie. Lehet, hogy nem a legnagyobb nyárbán és szabadsági idők alatt kellett volna a konferenciát rendezni. Lehet, hogy a héber jisiv közvéleményében jobban be kellett volna vinni a magyar zsidóságnak ezt a központi eseményét.

Mindent egybevéve azonban, meg lehet állapítani, hogy rendkívül komoly és gyakorlati volt ez a konferencia és amikor hétfőn este 8 órakor a delegátusok 24 óras tanácskozása után, elnékeltek a Hátikvát, azaz a nyugodt érzéssel utazhattak haza, hogy jó munkát végeztek.

Este a kájtánában

Ki tudná megmondani, hány kájtáná közül válogathatnak a gyerekek és a szülők? Annyi szent, hogy gombamódra szaporodnak a kájtánák, a néhány éves héber szövből fogalom lett, s a helye ott van a legnépszerűbb izraeli fogalmak között.

Mint gyakorló apa, csak három-négy év múlva válok majd közvetlenül érdekeltté, amikor Gabi fiam, népes családom egyetlen szábre-tagja kájtáná-képes fiatal ember lesz, de addig is okos dolog alaposan körülnézni. Láttam már városi kájtánát, tengerpartit, meglátogattam az egyik ifjúsági mozgalom táborozását, ma este pedig egy kibbuci kájtánában vagyok, Kfár Makkábi-ban, az Emek Zvulon lankás vidékén. Az e sorok írójához hasonló „gyengébbek kedvéért” megjegyzem, hogy Kfár Ata környékéről van szó, tíz pernyi autót a textil-vároستól.

Csillagos este van, mire megérkezem, a kájtánistákat keresvén meg tudom, hogy a kertben vannak, s lemezeket hallgatnak. Kár, hogy ennek az összetett szónak: „Kivánsághangverseny” rossz mellékeze van számunkra, mert aligha lehet szerencsésebben lefordítani, hogy „tochnit k'váká-sáchéa.”

A gyerekek kis cédlükön közölték egy-egy dal címét, javában folyik a játék, dudolják a számokat, együtt, s nagyon lelkesen. Magam is letelepszem a pázsitra, s jegyzem, mi a sláger? Az eredmény nem egyértelmű. Mindenesetre megnyugvással tapasztaltam, hogy Dina Barzilaj még mindig a régi, nagyon kedvelik a „Szelá háadom” borongós melódiáját, a Báci Járók-együttes muatlásos dalait, s mindezt miért? Hákol biglál mászmér kátán...

Vége a hangversenynek, meg lefekvés előtt sor kerül a hatodik étkezésre, csokoládé, uga, mic. Nemsokára tíz óra, villanyoltás.

Mi pedig a kertben maradunk, s a kájtáná vezetőjével, Révész Pereccel beszélgetünk. Ismertcionista ifjúsági vezető volt Magyarországon, 12 éve él Kfár Makkábi-ban. Kiterjedt budapesti ismeretségének, s széleskörű izraeli magyar-zsidó kapcsolatainak köszönhető, hogy a kájtánán résztvevő gyerekek többsége HOH-tag szülők.

Néhány éve rendezték az első kájtánát — mondja Révész Perec — s a tapasztalat mutatja, hogy a kibbuci kájtáná bevált kezdeményezés. A legfőbb bizonyíték erre, hogy az idén résztvevő gyerekek 40%-a a harmadik nyarat, 25%-a pedig a második nyarat tölti nálunk.

Milyen alapelvek határozzák meg a nevelők munkáját?

— Az alapelveket sikerült a minimálisra redukálnunk. Abból indulunk ki, hogy a két hetes kájtáná-táborozás a nyári vakáció része, s mi igyekszünk a legszebb részét tenni. Nem szerepel programunkban mozgalmi nevelés, a kibbuci életforma népszerűsítése sem, — ami indirekt formában persze mégis megtörténik, — hanem minél több pihenési, sportolási, szórakozási lehetőséget teremtünk, s igen bőséges a koszt.

Azt hallottam, hogy a gyerekek uszó - tréningjét Izrael olimpiai csapatának edzője vezeti. Öszinte leszek, kis kétkezzel hallottam ezt...

Pedig igaz. Az olimpiai keret uszótérre, Teledi Jossz husz esztendeje tagja a kibbucnak. Szerteágazó sportnevelői munkaprogramjában hely jutott a kájtánás gyerekeknek is, segíti őket, csiszolja stílusukat, s ami a legfontosabb: már pusztán jelenlétével megsokszorozza a gyerekek sport-ambícióit.

Tehát az uszás és strandolás jelenti a legnépszerűbb pontot a napirendben?

— Legalább is egyike a legnépszerűbbeknek. De gyerekek tovább, 450 dunányi halastavunk van, ahol kedviükre horgászhatnak a kájtáná résztvevői. Csónakázás a tavon — erre ugyancsak nem nehéz résztvevőket találni. Gyakran rándolnak le a gyerekek a gazdaságba, megismerik a kibbuci életforma legfőbb oldalait.

Milyen kapcsolat alakul ki a kájtánisták és a kibbuci gyerekek között? Mély baráti kapcsolatok teremődnek. A napali program nem közös ugyan, de este gyakran vannak együtt, előadásokat rendeznek, táncolnak, énekelnek. A kislányok például az egész élműt évben leveleztek egy kis városi barátójával, a tavalyi kájtánások közül. Mellékesen ez a kislány az idén is nálunk nyaral, előjegyzett helye van a következő turnusban...

Sétálunk már a beszélgetés második felében, tizenegy fél jár az óra, sora hunylik ki a fenyék a kibbucnyik-lakások ablaka mögött. Annál feltűnőbb, hogy az egyik irányból valóságos fény - zuhatag parancsolja, hogy arra menjünk.

A kibbuc uszodáját iványpák ölelik körül, javában folyik a tréning, Teledi chávér dolgozik csapatával. A hármas start-körrel most ugrott Mólamed Dudu, a szomszédos Rámát Jochaná kibbuc lakója, aki az idei nyarat egy Róma-környéki „kájtánában” tölti: ott szel majd a habokat az olimpia uszóversenyén. Négy év múlva pedig, ki tudja, hátha az idei kájtánások egyike-másika is belekerül majd Teledi Josszef csapatába. Sőt titokban már az 1976. évi olimpiára is gondolok, mert akkor esetleg az én Gabi fiamról is szó lehet.

Vagy legrosszabb esetben még mindig lehet belőle sport-újságíró...

Benedek

NAGY EMBEREK MONDTÁK

Chamfort: „A leghíresebb embernek is attól függ a tekintélye, milyen gondosan ügyel arra, hogy ne fecsérelje el magát túlságos szerepelgetéssel.”

Somogyi Pál: „A nyugati kultúrfőny meggyőző bizonyítékát abban találhat meg, hogy az éttermekben (Párizsban) valamennyi söszörből, a kupak eltávolítása nélkül is, szurkálás és ütlegelés nélkül is, egyenesen és eltömődés nélkül pereg a só.”

Alberto Moravia: Tizenhat éves korom óta minden nap dolgozom — reggel kilenctől délig. Nem egészséges egész nap dolgozni, mert a nap nagyobbik részében el kell felejteni hogy író ember.”

Grethe Weiser: „Mindig baj van a férfikkal. A szalodában azt akarják, hogy ott otthoni légkör legyen és az otthonukban szalodai kiszolgálást kívánnak.”

Nyelvkurzusok

a „KADIMAH” iskolában, Tel-Aviv, Ben Jehuda 74 szám. IYRIT, ANGOL és FRANCIA intenzív oktatás FELNŐTTEKNEK elemi- és középsikolás diákoknak, minden osztálynak ANGOL és FRANCIA nyári kurzusokat indítunk kezdőknek, továbbképzésre, vizsgára és érettségire való előkészítésre. Jelenítkezés: d. e. 8-12 és d. u. 3-9-ig (péntek kivételével).

Fegyveres hősiesség, vagy »Kidus hasem«?

Irta: Gervai Sándor

szük, érthetjük meg, miért tanusított a magyar zsidóság olyan magatartást, mint amelyet tanusított?

Csak egyet láthatott és érezhetett, hogy kizárólag a zsidósága az a kritérium, amely miatt ez a szörnyű katasztrófa érte. Nem tették különbséget kapitalista és proletár, vallásos vagy vallástalan, művelt vagy tudatlan, tisztességes, vagy gazember zsidó között.

Ezt a különleges helyzetet, ha összehasonlította az általa ismert hasonló helyzetekkel a zsidó történelemben, akkor könnyen azonosíthatta Antiochus Epiphaneos, vagy a spanyol kiűzetés és inkvizíció korával, amikor is „Kidus Hasem”-nek minősítették azt a passzív magatartást, hogy zsidósága tudatában, ment a halálba anyja a gyermekével, egész családok, testvérek, rokonok.

A magyar zsidóság deportált szászai nem tették le kezük közül a fegyvert gyávan, már csak azért sem, mert ilyen nem volt. De fegyverből ember sem volt közöttük. — Ismeretes, hogy 1940-től kezdve, egészen 1944 májusáig, ugyancsak törvényes keretek között, a fegyverforgatásra alkalmas férfiakat behívták és tulnyomó többségüket a határon túlra vitték. Hogy mi lett a soruk? Tudjuk.

Minden lázadás, minden felkelés, partizánmozgalom éppen ezekre a korosztályokra támaszkodott volna, nem pedig azokra, akik a gettóban voltak összetömörítve, rövid időre. — Statisztikai szempontból nézve is, a deportáltak feltűnően nagy része tizenhat éven aluli gyermekek voltak, egészen a csecsemőig, negyven éven feletti asszony és rengeteg beteg, akiket a különböző kórházakból vittek ki a vagonokhoz.

Ha egy anya a gyermekével a lánokba kerül, akkor azt nem lehet másnak minősíteni, mint „Kidus Hasem”-nek, mert semmi más nem érezhetett abban a pillanatban, mint azt, hogy ő zsidó és ezért hal meg.

A történelmi keretekbe beállítva egy igazságosabb és etikusabb történetírás, a halálba küldött magyar zsidó szászait „Kidus-Hasem” glóriájával fogja övezni, éppen úgy, mint a máglyára került spanyolországi zsidókat.

Nem tudás, ha azt mondjuk, valamint ma büszkén hivatkozik minden spanyolországi eredetű zsidó család, évszázadokkal ezelőtti vértanúságát elszenvetett ösére, aki a máglyán fejezte be életét és ebből a „Kidus Hasem” -ből nemesei oklevelet csinált, ugyanolyan dicsőséggel fog számítani a birkenau-i halálgyár lángjaiba került magyar-zsidók utódai között is ez a tragikus vég.

Egy közösség magatartását katasztrófális helyzetben, igazságtalanság egy szolgálatvezető őrmester szemlélete alapján megítélni. A hősnek van egy alternatívája is, különösen a zsidóság történetében, s ez: a vértanu. A hősiességnek van egy másik póusa is, s ez: a „Kidus Hasem”.

Szenes Anikó nem őt meg egyetlen embert sem, mégis Izrael hősnője lett.

Anna Frank nem repített a levegőbe egyetlen katonaszállító vonatot sem, s mégis az ő személyén keresztül mozgósították az utókat a végső erkölcsi győzelemre, a hitleri-vadállati rendszer fölött.

A tények azt igazolják, hogy minden nép fia ellenállás nélkül beszáll a deportáló vonatba, ha egyszer már arra kerül a sor. Beszálltak a franciáknak a tizezei, az ukránok, a lengyelek, akiket Németország-

ba vittek munkára és nem mondható, hogy rózsával volt megvetve az ágyuk. Sőt a megszállott orosz területekről is vittek százezerrel munkásokat a németországi gyárakba. Amikor arra került a sor, a Csehszlovákiában élő magyarok is beszálltak a deportáló vonatba, legfeljebb nagyobb szerencsésük volt, mert azokat a Szudeta-német vidékre vitték. — De beszálltak a svábok is, amikor a háboru utáni években Magyarországról Bajorországba deportálták őket. — Nem állottak ellent a törökök sem, amikor Bulgáriából, — több-

száz-éves ottlét után, — egyik napról a másikra, átdeportálták őket Törökországba.

A profétának van igaza, amikor arra inti a miles gloriosust: (dicsekvő katonát) „Ne dicsekedjék a hős, az ő hősiességével”.

Végtelenül sokszor hangzik el álmatlan éjszakákon a tragikus kérdés: — „Istenem, miért történt ez így?”

Nem könnyű a feleletet megfogalmazni, de ha egyáltalán van válasz erre a kérdésre, akkor csak a „Kidus Hasem” magyaráz meg valamit ebből a lassanként titokká váló borzalmas tragédiából.

Nem leértékelés és megvetés, hanem szeretet és dicsőség illeti meg a magyar zsidók százait, akik a „Kidus Hasem” oltárán véreztek el.

Az Eichmann-portán az ausztriai Linzben

Van egy nagyon régi és többször beigazolódott német mondás: „Die Sonne bringt es an den Tag.” Nincsen az a hazugság, nincsen az a büntény, nincsen olyan rejtett, takargatott gonosz szándék, amely előbb utóbb ki ne derüljön. Néha korábban, néha kissé megéskés és legtöbbször a legelképesztőbb, jelentéktelen véletlen folytán. És éppen úgy, nincsen az a bujkáló, vérengző vadállat, emberi mivoltából kivetkőzött tömeggyilkos, aki előbb, vagy utóbb meg ne botoljék abban a gyufaszálban, amelyen el kell bukni.

A Budapestben megjelenő „Ország-Világ” nevű képes, heti folyóirat cikkét közölte Balla Ernő tollából, a következő címmel: „Apja gyászjelentése vezetett Eichmann nyomára”. A hír a lap ausztriai tudósítójától ered.

A cikk fejénél a következők, apróbetűs tájékoztató áll:

„Eichmann Adolf, mil-liók gyilkosa, egy izraeli fogházban várja ügyének tárgyalását. Hetek óta tartó kihallgatásáról eddig csak kevés, vagy éppen semmi sem szivárgott ki, a jegyzőkönyveket páncéltéremben őrzik. Mit vallott Eichmann? Csak annyi bizonyos, hogy az anyag, ami főtárgyalásra kerül, temérdek titkot és bűnt tár majd a világ elé. Mág sem tisztázódott teljesen, hogyan is akadtak a tömeggyilkosra? Hogyan találták nyomára az izraeli titkosszolgálat emberei, akik éveken át hajszolták Ausztrián, Németországon, Franciaországon, a Kuvaiti szultánaton keresztül Argentínáig. Ennek a páratlan izzalmas nyomozásnak részleteit ismerteti, ez az Ország-Világnak Ausztriából küldött beszámoló.”

Nem akarom pontosan, szó szerint közölni az egész cikket, csupán a legfontosabbra koncentrált kivonatot, melynek valóságossága nagyon kézenfekvőnek látszik.

Az Ország-Világ ausztriai tudósítója ott járt Linz városában, ahol a Bischofstrasse 3 szám alatt volt valamikor, Eichmann apjának kis gépjárműje. A cég-tábla: „Adolf Eichmann und Sohne” ma is látható. Hatgyermekes család volt az Eichmann-család. Őt fia és egy leány. A tömeggyilkos Eichmann, aki apja nevét viselte, jelentéktelen külsejű, vézna, kötekedő természetű fiú volt. Az „Öreg zenélőórához” címzett vendéglőben állandó, verekedésre fülő viták kezlezték, ha Eichmann Adolf, a fiú, ott megjelent.

Amint Hitler megkezdte működését, ez az igazgató-táblalelér, családja állítólagos ellenzése dacára, azonnal ügynökei sorába lépett.

A család egy része, két fiú és egy leány, még mindig abban a házában laknak. Amikor az Ország-Világ ausztriai tudósítója becsöngött a házába azzal, hogy Eichmann Verát keresi, mert fontos adatokkal tudna szolgálni fivére ügyében, a nő kijelentette, hogy ő Eichmann Vera, de nem kíváncsi senkire és semmire és a legelutasított szavakkal csapta be az ajtót az érdeklődő előtt. Kívülről előre megjósolták ezt a fogadtatást, mert amióta Eichmann Adolf hurokra került, a család teljesen bezárta az érintkezést a külvilággal, a leánytestvér bevásárlásain kívül senkivel nem érintkeztek és semmiféle nyilatkozatra sem voltak kaphatók.

A sörcsarnokban, ahol együtt ült még a régi kom-pánia, az Ország-Világ tudósítója már közlékenyebb emberekre talált. Készséggel beszéltek a régi időről. Állítólag sokszor figyelmeztették Eichmann, hogy baj lesz. Egy Franz Wahl nevű nyugalmazott postatiszt beszélt, hogy sokszor intették őt: „Adolf, ne politizálj! Ne keveredj a korpaközé!”; de ő gögösen leintett mindenkit: „Mienk a jövő, majd meglátjátok!” Hát megláttuk — mondta a postatiszt — és ő is...

Elfogatásának körülményei iránt érdeklődve, a tudósító azt a választ kapta: „Egy narancshéjon csuszott el.” Hogy mi volt az a narancshéj, azt a nyugalmazott postatiszt csak habozva, előbb aztaltársai néma beleegyezését várva, mondta el:

— Adolfot 1940—44-ig ritkán láttuk, csak, amikor néha nagy fekete Mercedes kocsiján meglátogatta a családját. A kocsi az állítólagos 7-es, zsidó szám, ötször fordult elő. Azután, a nagy „krach” után Adolfot már nem láttuk. Tudtuk, hogy több nyelven beszél, pénze van és természetesen feltételeztük, hogy elbújt valahol a világban.

— Az évek folyamán — szölte közbe valaki — többször jártak erre ismeretlen emberek, akik érdeklődtek, mit tudunk Eichmann Adolfról, annak tartózkodási helyéről, de nem tudunk semmit.

Ismét a postatiszt vette át a szót:

— Nem tudunk semmit. Már kezdünk lassan elfelejteni a gonoszt, amikor az apja halálakor szóba került, vajon hol lehet? Tudja e, hogy az apja meghalt? A gyászoló család névsorában

Megszűnnek az aszalt-teheneszetek

Irta: Dr. Heller Imre

Izrael földművelésügyi minisztere nemrég bejelentette, hogy mindazokat a teheneszeteket, melyek nem tartoznak mezőgazdasági egységekhez, azaz amelyeket a városok fejlődése elszakított a legelőjüktől, megszünteti. Mikszáthtól tudjuk, hogy ami a vargának gyógyulás, csizmadianak halál. Azaz az emmenthálival közelebbi kapcsolatba kerültek volna. Különben is, vagy hatereszteje kezdődött meg a juh domesztikálása, azaz szelidítése. Tehát a szelidítésben csak ötezer esztendeje megjelent tehen kifejezetten parvenünek tekinthető a juh arisztokrata jelensége mellett.

E sorok írója, nyilván sok erdélyi származású ölével egyetemben, tejtermé-

kekről, sajtról szólva először juhsajtra gondol. A magam ősei, családtagjai, részben szinte mind a mai napig közelebbi harmadfélszázadik éve részben fogyasztották, részben termelték az árva és trencsényi hegyek között az ostyepkát, a parenyciát és sok mindent, ami ezzel kapcsolatos, anélkül, hogy az emmenthálival közelebbi kapcsolatba kerültek volna. Különben is, vagy hatereszteje kezdődött meg a juh domesztikálása, azaz szelidítése. Tehát a szelidítésben csak ötezer esztendeje megjelent tehen kifejezetten parvenünek tekinthető a juh arisztokrata jelensége mellett.

De az érzelmi szempontoktól eltekintve, ma már általánosan elterjedt az a meggyőződés, hogy gazdasági okokból a juhtejnek, illetve termékeinek — legalábbis részben — vissza kell hódítaniok azt a területet, amelyet az utóbbi századokban átengedtek.

Gaál László magyar mezőgazdasági mérnök gondolatmenetét követem, amikor megállapítom, hogy a gyapjutermeles előtérbe kerülése szorította csak hátréba a fejőjuhászkodás korszakát, mely a múlt századig tartott. Alig három évtizede, hogy a gazdasági válság következtében megállapították, hogy a tönkrement juhszatók csak akkor válhatnak rentábilissá, amikor a gyapjuén kívül a fejés szempontjából is megfelelő fajlajt tenyésztettek. Így került előtérbe a merino fajta, melynek leginkább vonatkozik alábbi gondolatmenetünk.

A tehénrejt a juhtejtel összehasonlítva, zsirtartalom és kalóriaérték alapján, illetve a beparlás után maradó anyagokat vizsgálva, egy liter juhtej nagyjából két liter tehénrejtet egyenértékű. Számbavéve még, hogy a juh tizedannyi takarmányt fogyaszt, a 125 literes juh-tejtermelés 125 x 10 x 2, azaz 2500 literes tehénrejttermelésnek felel meg nyersen. Mindenesetre a 2500 liter évente megtermelő átlag tehen valóban mindennapos, legalábbis Izraelben, hiszen ezen a téren az első, vagy második vagyunk. De, ha például az egyik magyarországi díjnyertes juhot számítjuk át és nem a közepes, olyan értékeket kapunk, melyek a magyarországi díjnyertes tehenekével méltán versenyezhetnek.

Szóval, ha a magyarországi juhot felveszik a versenyt a magyarországi tehenekkel tejtermelés dolgában, nyilván az izraeliek se hoznak szégyent a fajtájukra. De talán az olvasó is — jómagammal együtt — jobb szereti a sajtot, mint a tejet. Itt aztán a jámbor juhoska kivágja a rezet. A fejőtehen nap ti liter tejtermeléséhez öt kiló keményítőérték igényel. — Ez a keményítőérték a takarmány tápértékének mértéke. — És ebből a tíz liter tejből egy kiló tehénsajt lesz. Ezzel szemben a juh négy kiló keményítő értékéből tíz liter olyan tejet termel, melyben két kiló sajt anyaga rejlik.

Tehát a juh ebből a szempontból kétésfélser gazdagabb sajtmelző, mint a tehen. Ehhez hozzájárul még a juh gyapjutermeles is, ami végleg az ő javára billenti a mérleget. Csak az üzembzárlatkor keletkező rostélyost azért jobban szeretjük, mint a juhsust, de ez nyilván nem mérvadó.

Reméljük tehát, hogy a tehenek által szabadabbá tett helyet részben a juh fogja elfoglalni és szélesebb körben találkozunk majd a gomolyával és a juhtej egész sor feldolgozási termékével. Minden okunk meg van remélni, hogy Izrael mezőgazdasága illetve nemzetgazdasága ezen a téren is meg fogja találni a követendő utat.

FOLYIK A HADAKOZÁS AZ AGUDA BERKEIBEN

Az Aguda berkeiben még mindig dúl a vihar: nem tudnak és nem akarnak beletörödni abba, hogy a Benjámin Mincz vezetésével álló frakció belépett a kormányba.

A háborúsokodás a régi jó, békebeli „máchojkekat” juttatja eszünkbe. Így például a minap az Aguda közgyűlésén tartotta a szavazásra tartozó közgyűlést. A szavazásra jogosultak között Mincz hívei voltak többségben, a geszter chaszidok egy csoportja — Sionno Jáákov Grosz volt Kneszet-képviselővel az élen — mégis úgy vélte, hogy ez megfelelő alkalom a leszámolásra. A koalíció-ellenes chaszidok előbb közbeszólásokat zavarítottak a közgyűlésre, majd tetlegességre kerültek a sor és a két tábor hívei több, mint egy félórán keresztül ütötték-verték egymást. Az Aguda hívei súlyosan bántalmazták Edelmann petach-tikvai alpolgármestert, aki a Poalé Agudát Jisráél bizalmasa és mint ilyen, a kormánykoalícióba való belépés híve. A verekedésnek a rendőrség vetett véget és miután a kisebbségben lévő agudistákat eltávolították a helyszínről, a közgyűlés résztvevői máárvot imádkoztak, majd folytatták a közgyűlést.

Az Aguda mozgósította a rabbinikus szertvéit is, mely a hét végén tette közzé a Halacha alapján hozott határozatait a Mincz-féle frakció lépéséről. Ez a szerv, melynek neve Moecet G'dole Hatorá (A Tóra Nagyjainak Tanácsa), 17 tagból áll és abban szépszámban van képviselve a magyar ortodox rabbiáris. Így például a Tanács tagja volt tavaly bekövetkezett haláláig Reb Akiva Schreiber, az egykori virágzó pozsonyi hitközség világhírű főrabija. A Tanács jelenlegi tagjai között van Reb Dávid Sperber volt brassói rabbi, valamint Reb Jozsef Adler, volt segésvári rabbi, aki aposa halála után a tordai rabbiszékebe került.

Döntésében a Tóra nagyjainak tanácsa „mély fájdalommal állapítja meg, hogy a Poalé Agudát Jisráél tagjai kivonták magukat az istenfélő zsidók közösségéből, amikor a Tanács döntését megszegve, beléptek a kormányba”.

A Tanács döntése a továbbiakban azt mondja, hogy „a Poalé Agudát Jisráél ezzel a lépésével végleg megszakította kapcsolatait az Agudával. Ez volt az utolsó láncszem, olyan akcióknak a hosszú sorozatában, amelyet a bölcsek véleményével ellentétben hajtottak végre és ezért a Poalé Agudát Jisráél elvontta a jogát ahhoz, hogy viselje az „Agudát Jisráél” nevet.

A Tóra Nagyjainak Tanácsa felhívja az Agudát és a Poalé Agudát Jisráél összes tagjait, hogy „sorakozzanak fel az Agudá mögé, ott pedig, ahol az Agudá szászlója alatt és alapelvei szerint munkáscsoport szer-

vezkedik, minden jámbor, hagyományhű és istenfélő munkás kötelessége csatlakozni ehhez a szervezethez”.

A Poalé Agudát Jisráélhoz közelálló körök úgy vélik, hogy ez a döntés nem „ászerolja” a Poalé Agudát, nem tiltja meg, hogy valaki ennek a szervezethez tagja legyen, sőt még csak felhívást sem tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a tagok hagyják ott ezt a szervezetet. Ezt a proklamációt a Tanács három tagja szövegezte meg, de az Agudá túl enyhének

találta és a csütörtöki nap folyamán kísérletet tettek arra, hogy a Tanács újból összeüljön és egy új szöveget tárgyaljon. A háromtagú bizottság azonban ragaszkodott a szöveghez és azt eredeti formájában közzé is tette.

CSILLAG SZALLT FEL JÁKOBBA

Miközben az Agudában valóságos tiszá-beávi hangulat uralkodik, Reb Benjámin Mincz hívei örömmármorban úsznak. A Poalé Agudát Jisráél „Seárim” című hivatalos lapja törté-

Richard Tucker le akarta mondani argentinai vendégszereplését

A művész 13 éves fia visszaszökött Kfár Giládiba

A new-yorki Metropolitan opera énekesei, akik izraeli vendégszereplésük alatt Verdi: „A végzet hatalma” című operáját adták elő koncert rendezésben, pénteken elhagyták az országot. Erich Leinsdorf karnagy indulása előtt elmondotta, hogy az izraeli látogatás beváltotta az előzőleg hozzáfűzött reményeket. A karnagy ígéretet tett, hogy 1962-ben visszatér Izraelbe.

Richard Tucker, a világhírű tenorista indulás előtt elmondotta, hogy a következő állomása Argentína lesz. Amikor azonban tudomást szerzett Levávi izraeli nagykövét kiutasításáról, közölte, hogy nem hajlandó megtartani fellépését és megfizet minden ezzel kapcsolatos pénzügyi veszteséget. Csak miután az izraeliek meggyőzték, hogy nem akarják tovább kiélezni a viszonyt Argentínával, volt hajlandó meg-

tartani a koncertet. Tucker is ígéretet tett, hogy két év múlva, amikor a Filharmonikusok 25 éves jubileumukat ünneplik visszatér. Tucker gyermekei egyenként 1 hetet töltöttek Kfár Giládi kibucban, Leinsdorf ládi pedig Házoré kibucban.

Lyonban kivégeztek egy algériai lázadóvezért

Lyon, (Reuter). — A lyoni börtönudvaron szombat reggel kivégezték a 28 éves Abdul Rachman Rakliffit, aki az algériai lázadók egyik vezére volt. Rakliffit, a francia bíróság ez év januárjában ítélte halálra, mert két évvel ezelőtt a parancsnoksága alatt álló algériai lázadók egy kommandó-csapatával megtámadott egy francia rendőrállomást és az akció során hét ember megsebesült. Rakliffi megkegyelmezése érdekében Chruscsev orosz

nevelő fordulatot bocsátotta és úgy dövéli Mincz minisztert, mint az új Messiást. Ime, egy kis idézet:

„Hálatelt szívvel dicsérjük a Mindenhatót a végtelen nagy kegyért, hogy megértük ezt a napot. A Poalé Agudát Jisráélnak része van a kormányzatban, Benjámin Mincz Izrael minisztere. Ki merete hini? Ki merete remélni? Ez a nap örömmünnepe a Poalé Agudát Jisráél mozgalma. A mi fejünk és vezérünk valóban rászolgált erre a méltóságra. Reb Benjámin Mincz minisztersége egyike a legnagyobb csodáknak, amely csak a szent és áldozatos munka révén jöhetett létre. Dárach koháv b'Jáákov — csillag szallt fel Jákobban...”

GÁLILI SAROK

Sajnálatos, halálos kimenetelű esemény rázkódtatta meg a napokban Kirját-Smoná olévároset, valamint a gálili orvos-társadalmat.

A múlt hét egyik estjén, fél kilenc óra tájt, megjelent a kirját-smonái Kupát Cholim soros orvosánál, dr. Dávid Zoltánnál, Abraham Ázuláj helyi lakos, aki arról panaszkodott, hogy három hónapos Chánáné nevű kislánya delután óta hasmenésben szenved. Dr. Dávid kérte az apát, hogy hozza be a gyereket a rendelőbe, ott fogja megvizsgálni.

Ázuláj nem hozta be a gyereket a rendelőbe, ellenben másnap, kötelességének elmulasztása miatt, feljelentette az orvost. A szerencsétlen kislány ugyanis az éjszaka folyamán elhunyt, de az apa — bűnbak után kutatva — nem önmagát, hanem a Kupát Cholim orvost okolta. Az olévárosetben az ügy botrányra dagadt, úgy hogy dr. Fischer, a Kupát Cholim gálili kirendeltségének tibériási vezetője, sajtókonferenciát hívott össze s annak keretében számolt be a történetekről.

Ezzel egyidejűleg az egészségügyi minisztérium gálili kirendeltsége is vizsgálatot folytatott le az ügyben és az orvost a gondatlanság vádja alól felmentette.

A vizsgálat befejezése után beszélgettünk dr. Dáviddal, aki elmondta, hogy a sajnálatos estén hét házivizitit kellett mennie. Mint hogy az apa elbeszélése szerint diáréről volt szó, kérte, hogy hozza be a csecsemőt, hogy két házivizit között megvizsgálja. Mint hogy az apa nem jött vissza, a maga részéről sem tartotta fontosnak, illetve veszélyesnek a beteg állapotát. Csak reggel értesült róla, hogy a gyermek éjjeltájt meghalt.

A vizsgálat egyébként megállapította, hogy az apa gondatlan volt. Az orvos ugyanis utasította, hogy hozza be a gyereket, mert a Kupát Cholimnál az a szokás, hogy a csecsemőt behozzák a rendelőbe és nem fordítva, hogy az orvos megy házivizitit. Az apa azzal is távozott, hogy félórán belül jön a gyermek, de nem jött vissza és így a felelősség őt terheli.

Azok után, hogy a kirját-smonái Mágén Dávid Adom a közelmúltban megalakult és két mentőautót kapott, az intézet vezetősége az állami szervezetekhez fordult segítség folyósításáért azon betegek számára, akiket a cfáti, valamint a poriai kórházakba kell szállítani.

Beadványukban utalnak arra, hogy az oléváros szegénysorsú napszámosai képtelenek szerény jövedelmükből a mentőautó magas szállítási költségeit megfizetni, s ezeknek a kiadások fedezésére van szükség az állami szubszidiúra.

Az Egyesült Államok különböző részeiből rekrutál-

lódó teológiai csoport, mely napok óta tartózkodik az országban, szerdán látogatást tett a Gálilban és a Jordán völgyében.

A 17 tagú csoport, melynek tagjai a vallásbölcseket, valamint az 6-héber nyelv és a bibliai szövegek szakértőit, dr. Gini Owens Kentucky állambeli baptista lelkes vezetésével a chancori ásatásokat és Dágánjá kibucot tekintették meg.

Mindkét helyen a legavagyabb elismerés hangján nyilatkoztak a látottakról.

A Kibuc Háméuchád titkársága a felső-gálili Gárdos kibucban a maga nevében egyedülálló „munkatábor” állított fel.

Tel-Aviv, Petach-Tikva, Ráánáná, Kfár Szábá és a környék 15—16 éves ifjai felvitva két-háromhetes turnusokban töltik itt nyári szabadságukat. Az ifjak napi négy órát dolgoznak, főleg almát és őszibarackot szednek, idejük többi részét sporttal töltik, emellett napjában egy-két előadást is meghallgatnak.

Gálili G. Ervin

Felozlott az „Atid”

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Péntek délután felozlottak az Atid hajóstársaságot, a Borchard testvérek és a Kibuc Háméuchád társas vállalatát. A társaság birtokában lévő négy teherhajót sorolász újtján osztották el: Borchardék a Pálmách és Amál hajókat, míg a Kibuc Háméuchád az Atid és a Pal-Jam hajókat kapták. A Borchard testvérek azonnal üzembe akarják állítani a hajókat és már személyzetet rendeltek a tengerészek szakszervezeténél.

5720 év 7.
1960 július 31. vasárnap
Az izraeli rádió magyar adása
7.45 órakor a 33.3 méteres rövidhullámhosszon, 21.45 órakor a 400 és 433.5 méteres középhullámossághullám.
6:10: rövid hírek, 6:05: rövid hírek, 6:10: zenélő óra, 6:30: torna, 6:40: zenélő óra, 6:58: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hangjelek, 7:58: rövid hírek, 11: a Kol Jisráél gyermek- és ifjúsági műsora, — 11:30: Ipolitov-Ibanov: Kaukázusi emlékek, Ravel: Menuette, 12: asszonyrovat, 12:30: keleti népdalok, 12:45: fuvószenekari hangverseny, 13: hangjelek, 13:30: hírek, 13:45: Hová menjünk este? — 17: rövid hírek, 17:05: vasárnapi zene a keresztény lakosság részére, 17:45: gyermekszok, 18: ifjúsági műsor, 18:30: Metulától—Ej láttig — izraeli népdalok, 19: hírek, 19:20: Tanuljunk egy dalt — Méir Harnik összeállításában, 20:10: Rádió-fejtörő, 20:40: „A szólista” — hangjelek, 21: hírek, 21:30: az izraeli filmharmónikus zenekar hangversenye, John Barbirolli vezényletével, Natanja Debrát — szoprán, Irma Kelasy — mezzoszoprán és a tel-avivi kamarakórus (Ejtán Lusztig vezénylet) közreműködésével: Mahler: Szimfonia No. 2, c. mill., „A feltámadás”, 23: hírességfoglalás.
Fárhuzamos műsor — reklámok-híradások
17: Rövid hírek, 17:05: hangjelek, 17:35: zongorasztások — Könyvű zene, 17:45: népdalok, 18: időjárásjelentés és a szalonzenekar műsora. Mose Amon vezényletével, Rema Szemonov és Mordecháj Ben Sáhár közreműködésével, 18:30: kalandos történetek, — 18:45: „Etesillag” Ella Fitzgerald zeneszámai.
A hadsereg műsora
18:03: Kívánságjelek, 18:40: izraeli népdalok, 19:10: Offenbach „A gerolsteini hercegnő” — nyitány, Brahmás: Rapszódia, Bé dur — zongorára, Moszkovszki: Spanyol táncok, Gounod: „Katonainduló” a „Faust”-ból, Amami-Drakon: „Fekete szemek”, Liszt: „Mephisto valcer”, 20: táncparádák, 20:45: „Intermezzo” — zeneszámok, — 21:15: vidám ritmusok, 21:30: „A belépőjegy”, 22: tánczene.
Ugyeletes szociálisták
Tel-Aviv 19—24 óráig
Abrámsky, Allenby 42, tel. 63-526, Fraenkel, King Georg 28, tel. 23-721, Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 23-573, Jehuda Halévy 91, tel. 65-159, Noga, Jaffo, tel. 51896 (23 óráig).

Hatalmas méretű szálló-építkezés folyik

Ezer új szálló-szoba — Külföldi tőkések nagy jövőt látnak a szállodaiparban

A beruházási központ közlése szerint ezidő szerint az ország különböző pontjain több mint ezer szállodai szoba épül, részint már meglévő és működő szállodákban, másrészt épülőfélben lévő új szállodákban. Az új szállodai szobák fele Tel-Avivban és közvetlen szomszédságában épül, mint egy 200 szoba Herzlia-Nattanja övezetében, további 150 szoba az ország déli részén és végül mintegy 120 szoba Tibériás és Názáret környékén.

Az ezer hotelszoba építésében mintegy 25 millió fontot fektetnek be. Ertesülés szerint külföldi tőkések igen komoly érdeklődést mutatnak izraeli szállodai befektetések iránt, mert Izraelben a jövő nagy turista-központját látják és hisznek a szállodai szakma fejlődésében.

Az investíciós hatóságok jelenleg különböző külföldi tőkecsoportokkal folytatnak tárgyalásokat új szállodák építésére vonatkozólag Tel-Avivban és az ország más részein. Az illetékesek szerint új szállodák építésére sürögösen szükség van, mert a közeli években az idegenforgalom nagyarányú növekedésére van kilátás. Már ezidőn is nehéz szobát kapni Izraelben és huszezerre becsülik azoknak a turistáknak a számát, akik ezidőn azért mondják le izraeli látogatásukat, mert nem tudnak szobát kapni.

Az új szállodai szobák egyébként a következő helyeken épülnek:

● A Dán szálló 130 szobával bővül; a munkálatokat 1961 áprilisáig fejezik be.
● A közeli napokban kezdik meg Haifán a Dán-Kármel építését, amely 200

szobájával az ország egyik legszebb szállodája lesz. Az építkezések terv szerint a jövő év végén fognak befejeződni.

● A tengerparti Accadia új szárnya 50 szobával bővül.

● Augustusz második felében kezdik meg Herzlián egy amerikai mintájú 250 szobás „motel” (motor-hotell) építését. Az új szálló az Accadiától délre fog felelni és az első fázisban 125 szobát építenek. A szálló tulajdonosa a budapesti származású Klein István, a híres amerikai Bartons csokoládétröszt vezérigazgatója.

● Az illetékesek nagy jelentőséget tulajdonítanak a tel-avivi tengerparton lévő 200 szobás Nordau-Plaza építésének, melynek munkálatai évekig szüneteltek és amelyet utóbb egy amerikai tőkecsoport vásárolt meg. Az új szállodát, amelyen most végzik az utolsó simitásokat, a világhírű

Sheraton cég fogja vezetni.

● A Tel-Aviv és Ludd között mintegy félúton lévő Száviön-ban 100 szobás szálló épül, amely részben turisták, részben a nemzetközi repülőgép-személyzetek rendelkezésére fog állani.

● A fentiekben kívül építkezések alatt van egy száz szobás kereskedelmi szálló Tel-Avivban, a Ben Jehuda és Gordon utcák sarkán, valamint egy hasonló nagyságú szálló a Trumpeldor utcán, a tengerpart mellett. Mindkét szállót amerikai tőkések építik.

● A tibériási Gálé-Kineret szálló új szárnyát 48 szobával bővítik ki, ugyancsak bővítési munkálatokat hajtanak végre az ország különböző szállodáiban.

● Az illetékes hatóságok tárgyalásokat folytatnak belöldi tőkésekkel egy „motel” építésére vonatkozólag Bjlátban és egy közep nagyságú szálloda építésére Akkón.

Törvényszék elé állítják a kémkedéssel vádoit Áháron Kohent

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Áháron Kohent, 50 éves, volt Mápám vezetőit, a Säär Háámákim kibuc tagját, akit azzal vádolnak, hogy kapcsolatot tartott fenn egy idegen állam ügynökével, kémkedés vádjával bíróság elé állítják. Erre a határozatra jutott péntek délelőtt Benjámin Zohár, haifai törvényszéki bíró, aki vizsgálóbírói minőségben lefolytatta Kohent ellen a hatnapon át tartott, zárt ajtók mögötti, előzetes vizsgálatot.

A határozat indokolásában Zohár bíró kijelentette, hogy a peranyag pontos átanulmányozása után arra a meggyőződésre jutott,

hogy a gyanúsított magyarázatai nem kielégítők és a vád anyaga indokoltá teszi Kohent törvényszék elé állítását. A tárgyalás időpontját még nem tűzték ki.

Az előzetes vizsgálat során tanuskodtak a biztonsági szolgálat emberei, akik hangszalagra vett beszélgetéseket is bemutatnak a terhelő bizonyítékok között.

Kohent 1958 novemberében tartóztatták le, de egészségi állapotára való tekintettel tízezer font óvadék ellenében szabadlábra helyezték. Az ellene felhozott vádak alapján a gyanúsított életfogytiglani fegyházzal sújtható.

Elfogták Uri Blaut

A jeruzsálemi rendőrség a múlt hét végén elfogta Amráim Blau, a Neturé Kártá nevű csoport ismert és exponált vezérének 30 éves Uri nevű fiát, akit a múlt közöztettek, hogy nem állt sor alá. Uri Blau látva, hogy a rendőrök felismerték, kerekelt akart oldani, de nem sikerült: a rendőrök rátették kezüket.

Uri Blauval együtt elfogták a 23 éves Jákov Számémet is, akit két év óta áll hadilábon a sorozó hatóságokkal. Számémet annakidején megölték, új lakásba költözött, de címváltozását nem jelentette be. Ennek következtében adták ki ellenőrzőleletet.

SZEZONVÉGI KIARUSÍTÁS
20% — 30% engedmény
Dacron-, terrylene nadrágok és nyári zakók
PRESSLER Tel-Aviv, Ben Jehuda 20.

